

О.В.КУЛЬТЕНКО

**ПРО РОЗСУДЛИВІСТЬ У ЮРИДИЧНОМУ ТЛУМАЧЕННІ ДЕФІНІЦІ
«ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ»**

Поліпшення економічних умов в Україні тісно пов'язане зі швидким розвитком телекомунікаційних систем у світі, такі системи трансформують фундаментальні аспекти як соціального, так і ділового життя. Урегулювання суспільних відносин у цьому аспекті є невід'ємною складовою підвищення якості професійної функції юриста як у теперішній час, так і в майбутньому.

Телекомунікація відбувається, коли обмін інформацією між двома суб'єктами (зв'язку) включає в себе використання технології. Технологія зв'язку використовує лінії і канали для передачі інформації, тобто сигнал поширюється у середовищах дротяних і оптичних ліній зв'язку, а також по безпроводному (у вигляді електромагнітних хвиль) і супутникових каналах передачі даних [1, с.21].

Звернемо увагу на історичний аспект автоматизації телефонного зв'язку, який розпочався з установки АТС у містах. Між собою АТС зв'язувалися багатопарним кабелем. У цей же час мережа міжміського зв'язку будувалася за рахунок встановлення ручних комутаторів, які з'єднувалися між собою повітряними лініями зв'язку, що ущільнювалися малоканалними аналоговими системами передачі. Звичайно, можна, при бажанні, знайти подібність між АТС і ручним комутатором, а також між багатопарним кабелем і проводами, підвішеними на опорах ліній зв'язку. Якщо бути об'єктивними, відмінностей все ж таки більше [2, с. 51].

Що ж відбулося далі? Цифрова комутаційна техніка та програмне забезпечення дозволили максимально уніфікувати усі види станцій, які використовувалися у телефонній мережі. Практично усі провідні виробники комутаційного обладнання вже розробили комплекс апаратно-програмних засобів, що дозволяє випускати міжнародні, міжміські, міські та сільські станції.

Аналогічну картину можна простежити на прикладі еволюції систем передачі. У даний час одні й ті ж цифрові системи передачі синхронної ієрархії даних успішно працюють як в міжнародній мережі, так і в мережах абонентського доступу. Кабель з оптичними волокнами також став тим середовищем передачі сигналів, яка застосовується на усіх рівнях мереж.

Наведений вище приклад позначається у простому категоричному силогізмі терміну «конвергенція», що означає – об'єднання декількох, раніше розділених, послуг в рамках однієї послуги. Можна навести й інші приклади, які стосуються використання технологій у телекомунікаційних системах. Зокрема, це бездротовий (мобільний) зв'язок і глобальна інформаційна система Internet, яка об'єдналася у технології Android.

Сподіваємося, послідовність у логіці викладення автором матеріалу зрозуміла читачу. Тепер зосередимо увагу на мотивації про розсудливість такого тлумачення юристом. Закон України «Про телекомунікації» тлумачить вказаний термін наступним чином: «телекомунікації (електрозв'язок) – передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, провідних, оптичних або інших електромагнітних системах» [3], проте синонімічне прирівнювання цього терміну до поняття «електрозв'язок» значно звужує його розуміння.

На підтвердження своєї позиції та для забезпечення єдності термінології автор звертає увагу на існування найстарішої міжнародної організації (з 1865 р., а з 1947 спеціалізована установа ООН), яка у теперішній час має назву англ. International Telecommunication Union [4]. На жаль, російські колеги називають її «Международный союз электросвязи» [5], що не розсудливо зважаючи на постійне оновлення термінології у сфері інформаційних технологій. Крім того, не додає позитиву, що представники органу законодавчої влади в Україні, які працювали над вказаним вище спеціальним законом у 2003 році, навіть не запропонували внесення змін до Закону України «Про ратифікацію Статуту і Конвенції Міжнародного союзу електрозв'язку», який чинний, його поточна редакція була прийнята 1994 року [6]. З цього випливає, що у теперішній час «Міжнародний телекомунікаційний союз» має значно більше професійних функцій, ніж у минулому організація з назвою «Міжнародний союз електрозв'язку».

На закінчення хотілося б наголосити на необхідності внесення змін у Закон України «Про телекомунікації», виключенням синонімічного прирівнювання слова «електрозв'язок» до терміну «телекомунікації» з додаванням слова «супутникових», після слова «оптичних», а також Закону України «Про ратифікацію Статуту і Конвенції Міжнародного союзу електрозв'язку» з відповідним корегуванням перекладу ратифікованого Статуту і Конвенції у частині використання терміну «телекомунікації», як наслідок слова «телекомунікаційний». Вжиті заходи сприятимуть порозумінню з іноземними колегами та зменшенню судових витрат (при визначенні юрисдикції), а рівноцінність термінології міжнародно-правових документів сприятиме більш чіткому і

однозначному тлумаченню цих документів – що, у свою чергу, запобігатиме доктринальним суперечкам і практичним труднощам при застосуванні законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Roger L. Freeman. Fundamentals of Telecommunications // Published by John Wiley & Sons, Inc., 1999 – 675 p.
2. Соколов Н.А. Телекоммуникационные сети. Монография в 4-х главах. Часть 4 (глава 4) – М.: Альварес Паблишинг, 2004. – 192 с.
3. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> Дата доступу: 21.09.2015
4. ITU: Committed to connecting the world [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.itu.int/ Дата доступу: 21.09.2015
5. Международный союз электросвязи — Википедия [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Международный_союз_электросвязи Дата доступу: 21.09.2015.
6. Про ратифікацію Статуту і Конвенції Міжнародного ... [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/116/94-вр> Дата доступу: 21.09.2015.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА:

Культенко Олександр Володимирович – кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри правознавства Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка.

Коло наукових інтересів – правове регулювання діяльності телекомунікаційних систем: теорія та практика реалізації.